



SAYI : S.16643
BAŞVURU NO : 2019/9957
KARAR TARİHİ : 25/10/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi (AUZEF) 3 ders sınavı geçme notunun 40 olarak kabul edilmesi talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 15/05/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik öğrencisi olduğunu, 2017-2018 bahar dönemi 3 ders sınavına girdiğini, açıköğretim öğrencilerinin ders geçme notunun 40 olduğunu, Fakültenin 3 ders sınavında ders geçme notunu 50 olarak belirlediğini, kendisinin 43,75 aldığını, 3 ders sınavlarından geçme notunun 50 olduğuna dair ilgili yönetmeliklerde bir düzenleme bulunmadığını ifade ederek, usulüne uygun yapılmayan bu değişikten vazgeçilerek Yönetmeliğe uygun şekilde ders geçme notunun tekrar 40 olarak hesaplanmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuzun bilgi ve belge talebi üzerine, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünün konuya ilişkin olarak Kurumumuza göndermiş olduğu 25/09/2019 tarihli ... sayılı yazısı ve eklerinden özetle;

2.1. 2017-2018 bahar dönemi 3 ders sınavına giren adı geçen öğrencinin; açıköğretim öğrencilerinin ders geçme notunun 40 olduğunu, Fakültenin 3 ders sınavında ders geçme notunu 50 olarak belirlediğini, 43, 75 aldığını, 3 ders sınavlarından geçme notunun 50 olduğuna dair ilgili yönetmeliklerde bir düzenleme bulunmadığını ve usulüne uygun işlem yapılmadığını iddia ettiğini, Fakültelerinin Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 22. maddesinin 7. fıkrasının Mezuniyete Üç Ders sınavında değerlendirmenin nasıl yapılması gerektiğini "*Mezuniyete Üç Ders Sınavı başarı notu, mutlak değerlendirme sistemine göre hesaplanır, değerlendirmede ara sınav, yılsonu bitirme ve bütünleme sınavı notları dikkate alınmaz.*" ifadesiyle düzenlendiğini,

2.2. AUZEF Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 23. Maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinin başarı notunun belirlenmesine yönelik olduğunu, "*Öğrencilerin, yarıyıl/yıl içi etkinlik notlarına bakılmaksızın bir dersten koşullu veya doğrudan geçebilmeleri için açıköğretim programlarında yarıyıl/yılsonu sınavından 100 (yüz) tam puan üzerinden en az 40 (kırk), uzaktan öğretim programlarında ise en az 50 (elli) puan almaları gerekir. Bitirme/bütünleme sınavında bu değerlerin altında not alan veya bu sınavlara girmeyen öğrenciler FF harf notu alarak başarısız sayılır.*" ilgili maddede de belirtildiği üzere 40 ifadesinin geçme notunu değil, değerlendirmeye girebilmenin ön koşulu olduğunu,

2.3. Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 23. maddesinin bağlı değerlendirme ile ilgili ayrıntılı bilgi içerdiğini ve Fakültelerinin İstanbul Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'ne tabi olduğunu, bu yönetmeliğin 21. maddesinin bağlı ve mutlak değerlendirme sistemleri ile ilgili olduğunu,

2.4. Mutlak değerlendirme sisteminde 0-49 aralığının FF notuna tekabül ettiğini, bu sistemde bir öğrencinin başarılı olabilmesi için ortalamasının 50'ye eşit ya da 50'den büyük olması gerektiğini, mutlak değerlendirme sisteminde başarı notunun ara sınavların %40'ı, bitirme yahut telafi sınavlarının %60'ının toplanması sonucu elde edildiğini, ancak Mezuniyete Üç Ders sınavında yıl içi sınavların dikkate alınmadığını, sınavdan alınan notun doğrudan başarı ortalaması olarak belirlendiğini,

İfade ettiği görülmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T. C. Anayasasının; "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; "*Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.*"

4. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "*Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.*"

5. İstanbul Üniversitesi Önlisans Lisans Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğinin;

5.1."Başarı notunun hesaplanması" başlıklı 21 inci maddesinde; "*(1) (Değişik:RG-22/1/2018-30309) Başarı notu; mezuniyet için üç ders ve muafiyet sınavları dışında,*

öğrencilerin yarıyıl/yıl içi etkinlikleri ile yarıyıl/yılsonu sınavından aldıkları notların öngörülen ağırlıklara göre hesaba katılmasıyla belirlenen ham başarı notunun 4'lük not sistemindeki karşılığını ifade eder. Öğrencilerin başarı notunun hesaplanmasında bağıl veya mutlak değerlendirme sistemi kullanılır. Birimlerde hangi değerlendirme sisteminin kullanılacağına, eğitim-öğretim yılı başlamadan önce ilgili birim kurulu karar verir.

(2) Mutlak değerlendirme sisteminde başarı notu, ham başarı notları için bu Yönetmelikte öngörülen mutlak aralıklara göre belirlenir. Bağıl değerlendirme sisteminde ise başarı notu, ham başarı notlarının ortalaması ve istatistiksel dağılımı esas alınarak belirlenir.

(3) Bağıl ve mutlak değerlendirme sistemlerine ilişkin ölçme ve değerlendirme esasları, bağıl değerlendirme sisteminde başarı notu hesaplamasına katılma koşul ve sınırları ile başarı dereceleri hakkındaki esaslar Senato tarafından belirlenir ve Üniversitenin internet sitesinde yayımlanır.

(4) Her iki değerlendirme sisteminde de herhangi bir dersten yarıyıl/yıl sonu sınavına girmeyen ve bu sınavda 100 üzerinden en az 40 alamayan öğrenciler başarısız sayılır; bu sınır ilgili birim kurulu kararı ile yükseltilebilir.

(5) İlgili dersin sorumlusu, her öğrencinin başarı notunu, bu Yönetmelikte öngörülen kriter ve yöntemlere göre belirler ve yarıyıllık derslerde sınav tarihinden itibaren yedi gün; yıllık derslerde ise ondört gün içinde ilân eder.

(6) İlgili birim yönetim kurulu, gerektiğinde sınav başarısının, dersin sorumlusu tarafından yeniden incelenmesine karar verebilir.

(7) **(Değişik:RG-10/7/2013-28703)** Başarı notu derecelerinin puan ve harf karşılıkları ile mutlak değerlendirme sistemindeki not aralıkları aşağıda verilmiştir:

Başarı Notu	Harf Notu Karşılığı	AKTS Notu	Anlamı	Mutlak Değerlendirme Sistemindeki Not Aralıkları
4.00	AA	A	Mükemmel	88 - 100
3.50	BA	B	Çok İyi	80 - 87
3.00	BB	C	İyi	73 - 79
2.50	CB	D	Orta	66 - 72
2.00	CC	E	Yeterli	60 - 65
1.50	DC	-	Koşullu Başarılı	55 - 59
1.00	DD	-	Koşullu Başarılı	50 - 54
0.00	FF	FX	Başarısız	0 - 49
0.00	FD	F	Devamsız Başarısız	0
-	G	-	Geçer (Derecelendirme dışı)	
-	M	-	Muaf (Derecelendirme dışı)	

a) **(Mülga:RG-19/9/2013-28770)**

(8) Harf notu karşılıklarına göre;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

a) Bir dersten (AA), (BA), (BB), (CB) ve (CC) harf notlarından birini alan öğrenci o dersi başarmış sayılır.

b) Bir dersten (DC) ve (DD) harf notlarından birini alan öğrenci o dersi koşullu olarak başarmış sayılır. Mezuniyette koşullu başarılı notların, başarılı kabul edilebilmesi için öğrencinin AGNO'sunun en az 2.00 olması gerekir.

c) Bir dersten (FF) harf notunu alan öğrenci o dersten başarısız olmuş sayılır.

ç) Bir dersten (FD) harf notunu alan öğrenci o dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olmuş sayılır.

(9) **(Değişik:RG-22/1/2018-30309)** Mezuniyet için üç ders ve muafiyet sınavlarına giren öğrencilerin başarı notu, sadece mezuniyet için üç ders veya muafiyet sınav notuna ve mutlak değerlendirme sistemine göre belirlenir.

(10) Dörtlük, yüzlük ve diğer sistemlerdeki notların dönüşüm esasları Senato tarafından belirlenir.”

5.2.“Sınavlar” başlıklı 24 üncü maddesinde; “(Değişik:RG-27/8/2011-28038)(1) (Değişik paragraf:RG-22/1/2018-30309) Sınavlar; ara sınavı, yarıyıl/yılsonu sınavı, mazeret sınavı, mezuniyet için üç ders sınavı ve muafiyet sınavından ibarettir. Sınavlara ilişkin esaslar şunlardır:

a) Ara sınavı: İlgili birimin eğitim-öğretim programında öngörülen dersin yarıyılı/yılı içinde yapılan sınavdır.

b) Yarıyıl/yıl sonu sınavı: Dersin okutulduğu yarıyıl/yıl sonunda yapılan bitirme ve bütünleme sınavlarıdır. Bunlardan;

1) Bitirme sınavı: Yarıyıl/yıl sonunda yapılan sınavdır.

2) Bütünleme sınavı: Koşulları yerine getirmesine rağmen bitirme sınavına giremeyen veya girdiği halde başarısız (FF) ya da koşullu başarılı (DD) ve (DC) harf notu alan öğrenciler için bitirme sınavından sonra yapılan sınavdır.

c) Mazeret sınavı: Koşulları yerine getirmesine rağmen ara sınava geçerli bir nedenle giremeyen bir öğrencinin, süresi içerisinde bir dilekçe ile beyan ettiği mazeretinin ilgili birim yönetim kurulunca kabul edilmesi üzerine ara sınav yerine yapılan sınavdır.

ç) **(Değişik:RG-22/1/2018-30309)** Mezuniyet için üç ders sınavı: Kayıtlı olduğu diploma programındaki eğitimini tamamlayan ancak mezuniyet için en fazla üç derse kadar başarısız (FF) dersi bulunan öğrenciler veya bütün derslerden başarılı olmasına rağmen mezuniyet için gerekli AGNO koşulunu sağlayamayan öğrenciler için, yarıyılık ya da yıllık olmasına bakılmaksızın bütünleme sınavlarının bitiş tarihinden itibaren on beş iş günü içerisinde yapılan sınavdır. Mezuniyet için aranan AGNO'yu sağlamak amacıyla yapılan sınavlara ancak DD veya DC notu alınan derslerden girilebilir. Daha önce alınmamış veya devamsızlıktan kalınan ders/dersler için üç ders sınavı hakkı yoktur. Mezuniyet için üç ders sınavı her yarıyıl için bir defa açılır. **(Ek cümle:RG-10/8/2019-30858)** Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesinde bu sınav yılda bir defa yapılır.”

6. İstanbul Üniversitesi Açık Ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

6.1. “Sınavlar” başlıklı 19 uncu maddesinde; “(1) Her bir ders için en az bir Ara Sınav, bir Yarıyıl/Yılsonu (Bitirme) Sınavı ve bir Bütünleme Sınavı yapılır.

(2) Mezuniyete Üç Ders Sınavı, kayıtlı olduğu diploma programındaki eğitimini tamamlayan ancak mezuniyet için en fazla üç derse kadar başarısız (FF) dersi bulunan öğrenciler veya bütün derslerden başarılı olmasına rağmen mezuniyet için gerekli AGNO koşulunu sağlayamayan öğrenciler için yapılan sınavdır.”,

6.2. “Sınavların değerlendirilmesi” başlıklı 22 inci maddesinde; “(1) Sınavların değerlendirilmesinde sadece cevap kâğıtlarındaki işaretlemeler dikkate alınır.

(2) Bir derse ait sınavlar ve diğer tüm etkinlikler 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilir.

(3) Bir ders için Ham Başarı Puanı, yarıyıl/yıl içi etkinliklerinin %40’ı, yarıyıl/yılsonu sınavının ise %60’ı dikkate alınarak hesaplanır.

(4) Açık öğretim programları sınavlarında doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak test ham puanı hesaplanır.

(5) Uzaktan öğretim programları sınavlarında yanlış cevaplar dikkate alınmaz, her bir doğru cevap sayısı ile soru puanı çarpılarak test ham puanı oluşturulur.

(6) Herhangi bir sebeple ara sınav, bitirme ve bütünleme sınavlarına giremeyen veya sınavı geçersiz olan öğrenci bu derslerin sınavlarından sıfır (0) puan almış kabul edilir ve buna göre ders ham başarı puanı hesaplanır.

(7) Mezuniyete Üç Ders Sınavı başarı notu, mutlak değerlendirme sistemine göre hesaplanır, değerlendirmede ara sınav, yılsonu bitirme ve bütünleme sınavı notları dikkate alınmaz.”

6.3. “Başarı notunun belirlenmesi ve harf notları” başlıklı 23 üncü maddesinde; “(1) Bitirme/bütünleme sınav notu değerlendirme alt sınırı esasları aşağıda belirtilmiştir:

a) Öğrencilerin, yarıyıl/yıl içi etkinlik notlarına bakılmaksızın bir dersten koşullu veya doğrudan geçebilmeleri için açıköğretim programlarında yarıyıl/yılsonu sınavından 100 (yüz) tam puan üzerinden en az 40 (kırk), uzaktan öğretim programlarında ise en az 50 (elli) puan almaları gerekir. Bitirme/bütünleme sınavında bu değerlerin altında not alan veya bu sınavlara girmeyen öğrenciler FF harf notu olarak başarısız sayılır...”

Düzenlemeleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

7. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; İdarenin işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilemediğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi ” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8. 1 numaralı paragrafta açıklandığı üzere, başvuran, 3 ders sınavlarından geçme notunun 50 olduğuna dair ilgili yönetmeliklerde bir düzenleme bulunmadığını iddia ederek usulüne uygun yapılmayan bu değişiklikten vazgeçilerek Yönetmeliğe uygun şekilde ders geçme notunun tekrar 40 olarak hesaplanması talebiyle Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

9. İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü tarafından Kurumumuza gönderilen bilgi ve belgelerden, AUZEF öğrencilerinin sınav sonuçlarının değerlendirilmesine ilişkin, mutlak değerlendirme sisteminde 0-49 aralığının FF notuna tekabül ettiği, bu sistemde bir öğrencinin başarılı olabilmesi için ortalamasının 50'ye eşit ya da 50'den büyük olması gerektiği, mutlak değerlendirme sisteminde başarı notunun ara sınavların %40'ı, bitirme yahut telafi sınavlarının %60'ının toplanması sonucu elde edildiğini, ancak üç ders sınavında yıl içi sınavların dikkate alınmadığı, sınavdan alınan notun doğrudan başarı ortalaması olarak belirlendiğinin ifade edildiği görülmüştür.

10. Başvuranın 2017-2018 Bahar döneminde yapılan üç ders sınavına girdiği dikkate alındığında ilgili mevzuatın incelenmesinden Mezuniyete Üç Ders Sınavının, kayıtlı olduğu diploma programındaki eğitimini tamamlayan ancak mezuniyet için en fazla üç derse kadar başarısız (FF) dersi bulunan öğrenciler veya bütün derslerden başarılı olmasına rağmen mezuniyet için gerekli AGNO koşulunu sağlayamayan öğrenciler için yapılan sınav olduğu, Mezuniyete Üç Ders Sınavı başarı notunun, mutlak değerlendirme sistemine göre hesaplanacağı hüküm altına alındığı, değerlendirmede ara sınav, yılsonu bitirme ve bütünleme sınavı notlarının dikkate alınmayacağına açıkça ifade edildiği, mutlak değerlendirme sisteminde ise, başarı notu derecelerinin puan ve harf karşılıkları ile mutlak değerlendirme sistemindeki not aralıklarının dikkate alındığı, bu kapsamda Mutlak Değerlendirme sistemindeki not aralığı 0-49 aralığındaki bir puanın FF harf değerine karşılık geldiği ve anlamının “başarısız” olarak ifade edildiği, ayrıca mutlak değerlendirme sistemine göre hesaplanan 3 ders başarı notunun değerlendirmesinde ara sınav, yılsonu bitirme ve bütünleme sınavı notlarının dikkate alınmayacağı görüldüğünden başvuranın 2017-2018 Bahar döneminde girdiği üç ders sınavından aldığı 43,75 puanın mevzuata göre belirlenen başarı koşulunu sağlamadığı anlaşılmıştır.

11. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; 3 ders sınavlarından geçme notunun 50 olduğuna dair ilgili yönetmeliklerde bir düzenleme bulunmadığını iddia ederek usulüne uygun yapılmayan bu değişiklikten vazgeçilerek Yönetmeliğe uygun şekilde ders geçme notunun tekrar hesaplanması talebinin idarece reddi işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilememiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

12. İyi yönetim ilkelerine, 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurulara ilişkin İdareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içerisinde ve gerekçeli bir şekilde Kurumumuza gönderildiği; İdarenin *kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, makul sürede ve gerekçeli karar verme ve kararın gerekçeli olarak bildirilmesi* ilkelerine uygun davrandığı, ancak idarenin, başvurana verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği bu nedenle **"karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi"** ilkesine uygun davranmadığı tespit edilmiş olup, İdarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

13. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup İstanbul İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Kararın BAŞVURANA ve İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi